

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 9/21
V Luxemburgu 26. januára 2021

Rozsudok vo veci C-16/19
VL/Szpital Kliniczny im. dra J. Babińskiego Samodzielny Publiczny Zakład
Opieki Zdrowotnej w Krakowie

Prax zamestnávateľa spočívajúca vo vyplácaní príplatku ku mzde len pracovníkom so zdravotným postihnutím, ktorí predložili potvrdenie osvedčujúce zdravotné postihnutie po dátume, ktorý si sám zvolil, môže predstavovať priamu alebo nepriamu diskrimináciu založenú na zdravotnom postihnutí

VL bola zamestnaná v nemocnici v Krakove (Poľsko) od októbra 2011 do septembra 2016. V decembri 2011 jej bolo vydané potvrdenie osvedčujúce zdravotné postihnutie, ktoré v tom istom mesiaci odovzdala svojmu zamestnávateľovi. Riaditeľ tohto zariadenia s cieľom znížiť výšku príspevkov nemocnice do Štátneho fondu pre integráciu osôb so zdravotným postihnutím sa po stretnutí so zamestnancami v druhom polroku roku 2013 rozhodol priznať mesačný príplatok ku mzde pracovníkom, ktorí mu po tomto stretnutí odovzdali potvrdenie osvedčujúce ich zdravotné postihnutie. Na základe tohto rozhodnutia bol príplatok ku mzde priznaný trinástim pracovníkom, ktorí po tomto stretnutí predložili svoje potvrdenia, zatiaľ čo šesťnástim ďalším pracovníkom, medzi nimi aj VL, ktorí ich predložili už skôr, príplatok ku mzde nebol priznaný.

Vzhľadom na to, že žaloba podaná proti jej zamestnávateľovi bola na prvom stupni zamietnutá, VL podala odvolanie na vnútroštátny súd predkladajúci návrh na začatie prejudiciálneho konania, Sąd Okręgowy w Krakowie (Krajský súd Krakov, Poľsko). Podľa nej je prax jej zamestnávateľa, ktorá mala za následok vylúčenie niektorých pracovníkov so zdravotným postihnutím z nároku na príplatok ku mzde priznaný pracovníkom so zdravotným postihnutím a ktorej cieľom bolo výlučne znížiť príspevky nemocnice podnecovaním pracovníkov so zdravotným postihnutím, ktorí ešte nepredložili potvrdenie osvedčujúce zdravotné postihnutie, aby tak urobili, v rozpore so zákazom akejkoľvek priamej alebo nepriamej diskriminácie založenej na zdravotnom postihnutí zakotveným v smernici 2000/78¹.

V tomto kontexte vnútroštátny súd, ktorý má pochybnosti o výklade článku 2 tejto smernice a najmä o tom, či k diskriminácii v zmysle tohto ustanovenia môže dôjsť vtedy, keď zamestnávateľ rozlišuje v rámci jednej skupiny pracovníkov vyznačujúcich sa rovnakou chránenou vlastnosťou, rozhodol o položení otázky Súdnemu dvoru. Pýta sa, či prax zamestnávateľa spočívajúca vo vylúčení od ním zvoleného dátumu z nároku na príplatok ku mzde vyplácaný zdravotne postihnutým pracovníkom na základe predloženia potvrdenia osvedčujúceho zdravotné postihnutie tých pracovníkov, ktorí už predložili svoje potvrdenie pred uvedeným dátumom, môže predstavovať diskrimináciu v zmysle citovaného ustanovenia.

Posúdenie Súdnym dvorom

Veľká komora Súdného dvora v prvom rade skúmala, či rozdielne zaobchádzanie, ku ktorému dochádza v rámci skupiny osôb so zdravotným postihnutím, môže spadať pod „pojem diskriminácie“ uvedený v článku 2 smernice 2000/78. V tejto súvislosti uvádza, že znenie tohto článku neumožňuje dospieť k záveru, že v prípade tohto chráneného dôvodu sa zákaz diskriminácie stanovený v tejto smernici obmedzuje len na rozdiely v zaobchádzaní medzi osobami so zdravotným postihnutím a osobami bez zdravotného postihnutia. Ani kontext, do ktorého patrí

¹ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

tento článok, neobsahuje takéto obmedzenie. Cieľ sledovaný touto smernicou svedčí v prospech výkladu, podľa ktorého uvedená smernica neobmedzuje okruh osôb, vo vzťahu ku ktorým možno vykonať porovnanie s cieľom identifikovať diskrimináciu založenú na zdravotnom postihnutí, na osoby bez zdravotného postihnutia. Súdny dvor zároveň konštatuje, že hoci je pravda, že prípady diskriminácie založenej na zdravotnom postihnutí v zmysle tejto smernice sú vo všeobecnosti tie, v ktorých sa s osobami so zdravotným postihnutím zaobchádza menej priaznivo v porovnaní s osobami bez zdravotného postihnutia, pričom ochrana priznaná touto smernicou by bola oslabená, ak by situácia, v ktorej k takejto diskriminácii dochádza v rámci skupiny osôb všetkých so zdravotným postihnutím, nespadała zo svojej podstaty pod zákaz diskriminácie stanovený touto smernicou. Zásada rovnosti zaobchádzania zakotvená v smernici 2000/78 má teda chrániť pracovníka so zdravotným postihnutím proti akejkoľvek diskriminácii založenej na zdravotnom postihnutí nielen vo vzťahu k pracovníkom bez zdravotného postihnutia, ale aj vo vzťahu k ostatným pracovníkom so zdravotným postihnutím.

Súdny dvor v druhom rade posudzoval, či sporná prax môže predstavovať diskrimináciu založenú na zdravotnom postihnutí zakázanú smernicou 2000/78. V tejto súvislosti po prvé uvádza, že ak zamestnávateľ zaobchádza s pracovníkom nepriaznivejšie, ako v porovnateľnej situácii zaobchádza s iným pracovníkom, a ak sa vzhľadom na všetky relevantné okolnosti prejednávanej veci ukáže, že k tomuto znevýhodňujúcemu zaobchádzaniu dochádza na základe zdravotného postihnutia tohto prvého pracovníka, je takéto zaobchádzanie, keďže sa opiera o kritérium neoddeliteľne spojené s týmto zdravotným postihnutím, v rozpore so zákazom priamej diskriminácie uvedeným v článku 2 ods. 2 písm. a) smernice 2000/78. Keďže sporná prax je dôvodom rozdielného zaobchádzania s dvomi kategóriami pracovníkov so zdravotným postihnutím, ktorí sa nachádzajú v porovnateľnej situácii, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby určil, či časová podmienka stanovená zamestnávateľom na priznanie dotknutého príplatku ku mzde, t. j. predloženie potvrdenia osvedčujúceho zdravotné postihnutie po dátume, ktorý si tento zamestnávateľ zvolil, predstavuje kritérium neoddeliteľne spojené so zdravotným postihnutím pracovníkov, ktorým bol tento príplatok zamietnutý. Súdny dvor v tejto súvislosti uvádza, že v prejednávanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by zamestnávateľ umožnil pracovníkom so zdravotným postihnutím, ktorí mu už pred týmto dátumom predložili potvrdenie, aby opätovne predložili svoje potvrdenie alebo predložili nové potvrdenie, a preto táto prax mohla mať za následok definitívne znemožnenie splnenia tejto časovej podmienky vo vzťahu k jasne určenej skupine zloženej zo všetkých pracovníkov so zdravotným postihnutím, o ktorých zdravotnom postihnutí zamestnávateľ pri zavedení tejto praxe nevyhnutne vedel. Títo poslední uvedení pracovníci totiž uvedené postihnutie predtým oficiálne oznámili formou predloženia potvrdenia osvedčujúceho zdravotné postihnutie. Takáto prax teda môže predstavovať priamu diskrimináciu, pokiaľ môže definitívne znemožniť splnenie uvedenej časovej podmienky jasne určenej skupine pracovníkov zloženej zo všetkých pracovníkov so zdravotným postihnutím, o ktorých postihnutí zamestnávateľ pri zavedení tejto praxe nevyhnutne vedel.

Súdny dvor po druhej zdôrazňuje, že ak by mal vnútroštátny súd naopak konštatovať, že predmetné rozdielne zaobchádzanie vyplýva zo zdanlivo neutrálnej praxe, bude musieť na účely určenia, či táto prax predstavuje nepriamu diskrimináciu v zmysle článku 2 ods. 2 písm. b) smernice 2000/78, overiť, či toto rozdielne zaobchádzanie malo za následok najmä osobitné znevýhodnenie osôb s určitým zdravotným postihnutím v porovnaní s osobami s iným zdravotným postihnutím a predovšetkým znevýhodnenie niektorých pracovníkov so zdravotným postihnutím z dôvodu osobitnej povahy ich zdravotného postihnutia, najmä z dôvodu jeho zjavnej povahy alebo z dôvodu, že toto postihnutie si vyžadovalo primerané prispôsobenia. Podľa Súdneho dvora možno totiž usudzovať, že to boli hlavne pracovníci s takýmto zdravotným postihnutím, ktorí pred dátumom zvoleným dotknutou nemocnicou museli oficiálne informovať túto nemocnicu o svojom zdravotnom stave predložením potvrdenia osvedčujúceho zdravotné postihnutie, hoci iní pracovníci s iným typom zdravotného postihnutia, napríklad z dôvodu, že je menej závažné alebo si bezprostredne nevyžaduje takéto prispôsobenia, mali možnosť rozhodnúť sa, či takýto krok urobia alebo nie. Z tohto dôvodu taká prax, o akú ide vo veci samej, hoci je zdanlivo neutrálna, môže predstavovať nepriamu diskrimináciu založenú na zdravotnom postihnutí, ak vedie k osobitnému znevýhodneniu pracovníkov so zdravotným postihnutím v závislosti od povahy ich

zdravotného postihnutia a ak nie je objektívne odôvodnená legitímnym cieľom a prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa nie sú primerané a nevyhnutné, čo musí overiť vnútroštátny súd.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499